

نقد و بررسی کتاب

«دراسة منهجية في ترجمة الصحف والمجلات»

* محمد رضا عزیزی پور

چکیده

نقد و بررسی آثار علمی باعث شناساندن ویژگیها و کاستیهای آنها و در نتیجه دوری از نقاط ضعف و تاکید بر نقاط قوت را در بی خواهد داشت و بی تردید ارتقاء کیفیت کتابهای دانشگاهی تنها با نقادی صریح، سازنده و کنار گذاشتن تعارفات میسر خواهد شد. بر این اساس و بنا به در خواست شورای بررسی متون پژوهشگاه علوم انسانی، کتاب «دراسة منهجية في ترجمة الصحف والمجلات» اثر استاد محترم آقای عدنان طهماسبی مورد نقد و بررسی قرار گرفته است. نتایج بدست آمده از بررسی اثر مذکور بر این موضوع دلالت دارد که این کتاب مانند اکثر تالیفات انسانی دارای امتیازات و کاستیهایی است که در شکل و محتوا نمودار گشته است. از جمله امتیازات این اثر، داشتن پیشگفتار، فهرست مطالب، مراجع معتبر، معادل یابی خوب برخی اصطلاحات سیاسی و ورزشی، روانی و رسانی ترجمه بجز در برخی از موارد که به صورت مفصل درباره آنها بحث شده است. نبود تقسیم بندی دقیق موضوعی، نداشتن تمرینات مناسب، عدم حرکت گذاری، اشکالات تایپی، شتاب زدگی و عدم ویرایش، از کاستیهای این کتاب به شمار می رود که باعث بروز ضعف های زیادی در عدم انطباق ترجمه فارسی با متن عربی شده است و در پایان پیشنهاداتی جهت رفع کاستی ها و نادرستیها ارائه گردیده است.

کلیدواژه‌ها: نقد، روزنامه‌های عربی، ترجمه، محتوا، طهماسبی

۱. مقدمه

نیاز به تألیف کتاب در زمینه ترجمه روزنامه ها و مجلات عربی یک نیاز دائمی است چرا که با گذر زمان اصطلاحات و کلمات جدیدی در مطبوعات عرب رایج خواهد شد که

* استادیار دانشگاه کردستان azizipour75@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۶/۲۰، تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۸/۱۱

فرهنگ لغتها نیز قادر به پاسخگویی به این نیاز نیستند و همواره عقب تر از نیاز روزنده بنا بر این تشویق به تأثیفهای تازه در این زمینه باید مد نظر مؤسسه های آموزشی کشور قرار گیرد.

در همین آغاز باید اقرار کرد که اینجانب و مؤلف محترم دو سبک متفاوت در ترجمه هستیم من به قصد یادگیری و آموزش هرچه بیشتر دانشجو پاییند و ملتزم به رعایت ترجمه نزدیک به متن عربی و کلمات هستم. و ایشان ترجمه به مفهوم و آزاد را انتخاب کرده اند. بنا بر این آنچه که ایراد گرفته ام، سعی کردم به انصاف و با توجه به ترجمه آزاد ایشان آنها را در معرض توجه خواننده محترم قرار دهم. مواردی از ترجمه ها هست که با پذیرش نوع و سبک ترجمه مؤلف محترم باز هم ایراد به قوت خود باقی است که به تفصیل در این باره سخن خواهیم گفت.

هدف درس روزنامه ها و مجلات و تأثیف کتاب در این زمینه، صرف خبر رسانی سیاسی، ورزشی و غیره نیست بلکه، غرض و هدف اصلی درس یاد دادن ترجمه اخبار روزنامه ها و آشنایی شدن با اصطلاحات و کلمات عربی است به طوری که دانشجو هر جا این اصطلاح و عبارت را بیابد قادر به ترجمه آن باشد و دچار سردرگمی نشود. «البته لازم به ذکر است که چیزی به عنوان ترجمه نهایی وجود ندارد». (شمس آبادی، ۱۳۸۱: ۱۱۸)

۲. کتاب در یک نگاه

این کتاب که تأثیف جناب آقای دکتر عدنان طهماسبی است و در بهار سال ۸۷ توسط انتشارات جهاد دانشگاهی واحد تهران به زینت طبع آراسته گردیده است، دارای ۳۲۶ صفحه است و از کیفیت صحافی نسبتاً مناسبی برخوردار است.

اثر مذکور دارای پیشگفتار، بیان هدف اصلی اثر، فهرست مطالب و مراجع است. کتاب مجموعه‌ای است از اصطلاحات و خبرهای مختلف سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، نظامی و ورزشی که بصورت خیلی جزیی از یک تقسیم بندی کلی برخوردار است یعنی اول خبرهای سیاسی و بعد اقتصادی و ورزشی ذکر شده است البته تناسی در حجم خبرهای سیاسی با اقتصادی و ورزشی نیست.

۳. بیان امتیازات و نقاط قوت کتاب

اصطلاحات تخصصی کتاب، کاربردی و نسبتاً مناسب با نیاز روز است. معادل یابی از عبارات و اصطلاحات سیاسی، ورزشی و اقتصادی از جنبه های نوآوری کتاب می باشد.

متون عربی روان، زیبا و رسا هستند. ترجمه‌های فارسی روان و رسا می‌باشند مگر در پاره‌ای از موارد که بصورت مفصل توضیح خواهم دادم.

آثار و منابع مورد استفاده مؤلف محترم روزنامه‌ها و مجلاتی مانند الوفاق، العالی، العربی، عالم الفکر، الموقف الأدبي، الفکر العربی و الشرق الأوسط بوده که اسلوب نگارش آنها زیبا و فضیح است. فرهنگ لغاتی مانند المعجم الوسيط، الرائد و المعجم الوجيز نیز از کتب معتبر در این زمینه می‌باشند.

طرح جلد نسبتاً مناسب است و به آرم واحد جهاد دانشگاهی واحد تهران مزین گشته است.

شماره گذاری صفحات، بُلد کردن عناوین مطالب و همچنین آوردن برخی از لغات و اصطلاحات عربی به همراه ترجمه فارسی در حاشیه صفحاتی که متن عربی در آنها است و نیز قرار دادن اصطلاحات و جملات فارسی و معادل عربی آنها در حاشیه صفحاتی که ترجمه فارسی در آنها قرار دارد از محسنات صفحه آرایی کتاب است.

از نظر نگارش حروف فارسی، کتاب مشکلی ندارد ولی در منتهای عربی موجود، باید رعایت املاء صحیح یاء بزرگ و کاف بزرگ انجام شود. علیرغم حجم زیاد کتاب اشتباهات تایپی اندک است.

اثر مناسب برای تدریس در مقطع کارشناسی است مشروط به ویرایش، رفع ایرادات و توجه به پیشنهادات.

معادل سازی قابل قبول اصطلاحات تخصصی و کیفیت مناسب کاربرد آنها از مزایای کتاب است.

محتوای اثر منطبق با ارزشهای اسلامی و مبانی دینی است. بخش زیادی از متون مورد ترجمه، بیانات مقام معظم رهبری، سخنرانی ائمه جمیع و دیگر مسؤولین جمهوری اسلامی می‌باشد. کتاب مشکل ارزشی ندارد. محتوای اثر کاملاً منطبق با عنوان اثر می‌باشد.

۴- بیان کاستی‌ها و نقاط ضعف کتاب

کار مؤلف محترم، زیبا و در خور تحسین است ولی قدری شتاب زده و بدون ویرایش ترجمه‌ها، اثرش را منتشر کرده است که ضعفهای زیادی در عدم انطباق ترجمه فارسی با متن عربی به چشم می‌خورد. و از این جهت کتاب به ویرایش کلی نیاز دارد. به عنوان مثال: در صفحه ۱۰۸ باید جای پاراگراف دوم و سوم با هم دیگر عوض شود تا ترجمه فارسی با متن عربی همخوانی پیدا کند. با توجه به این تغییر، باید به شماره لغات در حاشیه و متن صفحه ۱۰۸ دقت شود.

- اکثر تیترها (عنوانین اخبار) با ترجمه عنوانهای صفحات فارسی همخوانی ندارد. به عنوان نمونه: تیتر صفحه ۳۹ «فی فترة الدفاع المقدس و ما بعدها هاشمی رفسنجانی یشتبه علی دور المصيری لقوات إبطال مفعول الالغام» با ترجمه آن در صفحه ۴۱ همخوانی ندارد «در مراسم افتتاحیه اولین گردهمایی رزمیندگان تخربیجی دفاع مقدس مطرح شد آیت الله هاشمی رفسنجانی: با حضور نیروهای بسیجی دشمن نمی تواند انقلاب را مخدوش کند».
- تیتر صفحه ۷۲ «رئيس الجمهورية يتسلم أوراق اعتماد السفير الروسي التعاون الإيراني الروسي يؤدي إلى إرساء الأمن والاستقرار في المنطقة» با ترجمه آن در صفحه ۷۳ همخوانی ندارد «رئيس جمهور در جریان دیدار سفير جديد روسيه: همکار تهران - مسکو موجب امنیت و ثبات منطقه خواهد شد».
- تیتر صفحه ۱۳۰ «هاشمی رفسنجانی: إيران تتعاطف مع ذوي الضحايا الأميركيين» با ترجمه آن در صفحه ۱۳۱ همخوانی ندارد «آیت الله هاشمی رفسنجانی: هرگونه اقدام شتابزده آمریکا موجب تشديد بحران خواهد شد».
- تیتر صفحات ۹۲، ۱۹۱ و ۲۰۵ نوشته نشده است.
- تیتر صفحات ۱۴۵، ۱۷۸، ۱۹۶، ۲۰۲، ۲۰۷، ۲۱۴، ۲۶۴، ۲۶۹، ۲۷۴ و ۳۰۳ با ترجمه های آنها همخوانی ندارد.
- تیتر صفحه ۲۲۴ «اللجنة ... السجناء» ترجمه نشده است.
- عدم همخوانی ترجمه ها با همدیگر و آشتفتگیهای موجود در برخی از جاها بحدی است که گهگاه این تصور را ایجاد می کند که مؤلف محترم اقدامی برای ویراستاری آن نکرده است. مثلاً در تیترها، و یا در صفحه ۷۵ و یا در آخر صفحه ۱۷۴ و مواردی دیگری که ذکر خواهد شد.
- مؤلف محترم کاملاً مسلط به موضوع است اما کتاب را با دقت بررسی نکرده است. به تمام متن عربی صفحه ۲۶۴ و ترجمه فارسی آن در صفحه ۲۶۵ دقت فرماید که با هم همخوانی ندارند.
- «هاشمی رفسنجانی: البطالة أكبر معضلة يعاني منها المجتمع. قال رئيس مجلس تشخيص مصلحة النظام هاشمی رفسنجانی لدى استقباله العمال النموذجين: إن البطالة تعتبر المعضلة التي يعاني منها المجتمع والمسؤولون. وأضاف: علينا أن ندعم الحكومة لتتمكن من العمل للوصول إلى التنمية الاقتصادية والاستفادة من القوى العاملة و ايجاد فرص عمل. و اشاد هاشمی رفسنجانی بمكانة العمال و دورهم فى الكفاح الاسلامي و الانتاج و التنمية الاقتصادية و قال: استفادت الحكومة الاسلامية و المجتمع من حركة العمال المبنية على المنطق و الحكمة في مسیر تحقيق اهداف الثورة الاسلامية. ووصف وعي ويقظة العمال في جميع مراحل الثورة والنظام الاسلامي بأنه مهم و قال: ان العمال وضعوا مصالح الشورة

الاسلامیة نصب أعينهم في الوقت الذي كان يسع العناصر المناهضة للنظام استغلال الأجواء الملتهبة في المجتمع و تستغل حركة العمال لأغراضها».

«رئیس مجتمع تشخیص مصلحت نظام در دیدار با کارگران نمونه: توجه و تأمین نیازهای کارگر به نفع تولید و آرامش جامعه است. سرویس سیاسی: آیت الله هاشمی رفسنجانی رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام عصر دیروز در دیدار با کارگران نمونه سال ۱۳۷۸ از جایگاه شخصیتی و نقش نیروی کار در مبارزات اسلامی، تولید و توسعه اقتصادی کشور تجلیل کرد. آیت الله هاشمی رفسنجانی هوشیاری و تعهد کارگران کشورمان را در مقاطع مختلف انقلاب و نظام اسلامی ارزشمند و مهم خواند و گفت: در شرایطی که گروههای مخالف نظام می‌توانستند از فضای ملتهب و خواسته‌های برق کارگران به نفع خود سوء استفاده کنند، کارگران هوشیار ما با متانت، منطق و خردمندی حقوق خود را پیگیری کرده و همیشه مصالح انقلاب و کشور اسلامی را اصل قرار داده‌اند.

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام بیکاری را مشکلی آزار دهنده برای جامعه و مسئولان دانست و گفت: همه باید دولت را حمایت کنیم تا به فرصتی دست یابد که مسأله توسعه اقتصادی و استفاده از سرمایه و نیروی کار و ایجاد اشتغال را بهتر و جدی تر دنبال کند. اما بعد از ویراستاری و با استفاده از ترجمه موجود و با اندکی تغییر و جابجایی به صورت زیر مرتب می‌شود؛ هاشمی رفسنجانی: بیکاری، بزرگترین مشکلی است که جامعه از آن رنج می‌برد.

هاشمی رفسنجانی رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام در دیدار با کارگران نمونه، بیکاری را مشکلی آزار دهنده برای جامعه و مسوولان دانست و افزود: همه باید دولت را حمایت کنیم تا به فرصتی دست یابد که مسأله توسعه اقتصادی و استفاده از سرمایه و نیروی کار و ایجاد فرصت‌های شغلی را بهتر دنبال کند.

هاشمی رفسنجانی از جایگاه و نقش نیروی کار در مبارزات اسلامی و تولید و توسعه اقتصادی تجلیل کرد و گفت: حکومت اسلامی و جامعه از نهضت کارگران که مبتنی بر منطق و خردمندی است در طول مسیر تحقق اهداف انقلاب اسلامی استفاده برده است. ایشان هوشیاری و تعهد کارگران کشورمان را در مقاطع مختلف انقلاب مهم خواند و گفت: در شرایطی که گروههای مخالف نظام می‌خواستند از فضای ملتهب و خواسته‌های برق کارگران به نفع خود سو استفاده کنند، کارگران مصالح انقلاب اسلامی را اصل قرار دادند.

- متن عربی صفحه ۲۶۹ پاراگراف سوم «و قال السيد محمود علم مدير عام مؤسسة منطقة كيش الحرة في الشؤون الحقوقية و التفتیش ان هذا العمل ادى الى وصول بقع من النفط الى المياه الساحلية للجزيرة الذى يعرض بدورة الحياة البحرية للخطر» را مؤلف محترم در صفحه ۲۷۰ اینگونه ترجمه کرده اند: «مدير امور حقوقی و بازرسی سازمان منطقه آزاد

کیش در این شکواییه نوشته است: به دلیل غیر استاندارد بودن این اقدامات، مواد نفتی وارد آبهای ساحلی این منطقه شده است. محمود علم افزوده است: وارد شدن مواد نفتی به آبها نه تنها باعث آلودگی آب شده است، بلکه زندگی آبزیان دریایی خصوصاً مرجانها را دچار مخاطرات جدی کرده است.»

ترجمه پیشنهادی: آقای محمود علم مدیر کل امور حقوقی و بازرگانی سازمان منطقه آزاد کیش اظهار داشت: (به دلیل غیر استاندارد بودن) این اقدامات، لکه های نفتی وارد آبهای ساحلی این جزیره شده است و زندگی آبزیان دریایی را هم دچار مخاطره کرده است.

- متن عربی صفحه ۲۷۴ «انتجت شركة تويوتا اليابانية للسيارات و شركة سونى العملاقة للالكترونيات سيارة يمكنها الابتسام والعبوس والصراخ فضلا عن قياس ضغط السائق ومعدل افرازه للعرق» را مؤلف محترم در صفحه ۲۷۵ اینگونه ترجمه کرده اند: «دو شرکت ژاپنی تويوتا و سونى مشترکاً اتمبیلی ساخته اند که به ادعای این شرکت ها، دارای احساس می باشد. به گفته مسئولین، اتمبیل مذکور که «پاد» نامگذاری شده، لبخند می زند، اخم می کند، علامت بالینی راننده را کنترل می کند و حتی گریه هم می کند.»

ترجمه پیشنهادی: شرکت ماشین سازی تويوتا و شرکت عظیم الکترونیکی سونی ماشینی تولید کرده اند که توان لبخند زدن، اخم کردن و فریاد زدن را دارد علاوه بر این توان سنجش فشار (خون) راننده و میانگین ترشح عرق او را نیز دارد.

در ضمن عبارت «بنابراین گزارش، اتمبیل جدید چهار نفر ظرفیت دارد» که دنباله ترجمه بالا آمده است در خبر عربی صفحه ۲۷۴ وجود ندارد.

- تیتر و متن عربی صفحه ۱۹ و ۲۰ بعد از ویراستاری و مرتب سازی با استفاده از ترجمه موجود در کتاب با اندکی تغییر و جابجایی چنین می شود و بدین ترتیب متن عربی با متن فارسی همخوانی بهتری پیدا می کند: دمشق: استحکام روابط ایران و سوریه یعنی اقتدار اعراب، این روابط، به بازپس گیری حقوق غصب شده اعراب، کمک می کند.

دمشق: خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران: روزنامه البعث ارگان حزب حاکم سوریه بر این مطلب تاکید کرد که: استحکام روابط ایران و سوریه به نفع اعراب است. و این روابط می تواند به استیفای حقوق غصب شده ایشان که سرنوشت سازترین مسأله آنها است و نیز به آزادی قدس کمک کند.

این روزنامه دیروز چهارشنبه در سرمقاله خود، نوشت: روابط سوریه و ایران از آغاز پیروزی انقلاب اسلامی در چارچوب منافع دو ملت و منطقه، بسیار مستحکم بوده و در سطح منطقه ای و بین المللی از ویژگی منحصر به فردی برخوردار است.

این روزنامه با اشاره به حمایت همه جانبه انقلاب اسلامی ایران از حقوق اعراب، آرمان فلسطینیان و مقاومت اسلامی لبنان، تصریح کرد پیروزی مقاومت در جنوب لبنان دلیلی

روشن بر اهمیت روابط سوریه و ایران از یک سو و اهمیت روابط کشورهای عربی و ایران از سوی دیگر است. این روابط نیروی جهادی عظیمی را ایجاد خواهد کرد. مؤلف محترم در صفحه ۲۳ خط نهم عبارت «و كشفوا عن حقيقتهم الزائفة أكثر من الماضي» را اینگونه ترجمه کرده اند: «و چهره خود را از گذشته نیز سیاه تر کرده اند». ترجمه پیشنهادی: و ماهیت دروغین خویش را بیش از پیش آشکار ساختند. همانگونه که پیش از این گفته شد، ترجمه موضوعی است که تا حدودی سلیقه ای است سبک اینجانب وفاداری و التزام به متن اصلی جهت آموزش هرچه بیشتر دانشجو است. مؤلف محترم جمله «ادخلت المنطقة في دوامة من الازمات» را در صفحه ۵۲ چنین ترجمه کرده است: «منطقه را بحرانی کرده است». «كلمه دوامة به معنای گرداد است». (غفارانی، ۱۳۸۱: ۴۸۶)

ترجمه پیشنهادی: ۱- منطقه را در گردادی از بحرانها قرار داده است. ۲- منطقه را شدیداً بحرانی ساخته است.

خواننده محترم خود می تواند در مورد نمونه هایی که در این زمینه خواهد آمد، قضاوت کند.

غرض و هدف درس، یاد دادن ترجمه اخبار روزنامه ها و آشنا شدن با اصطلاحات و کلمات است و نه خبر رسانی بطوری که دانشجو هر جا این اصطلاح و عبارت را باید قادر به ترجمه آنها باشد در صورتیکه در مثال بالا کلمه «دوامة» ترجمه نشده است از این قبیل موارد زیاد به چشم می خورد. مثلاً کلمه «ملابسات» در صفحه ۲۲۰.

- در صفحه ۵۰ جمله «ديروز در ديدار آقای عبدالحليم خدام معاون رئيس جمهور سوریه» باید در خط هشتم همین صفحه بعد از عبارت «رهبر معظم انقلاب» قرار گیرد، تا ترجمه درست شود. و کلمه «چهارشنبه» بعد از کلمه «ديروز» به این جمله اضافه شود.

- در صفحه ۵۰ با توجه به متن عربی در خط شانزدهم، عبارت «به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی» باید حذف شود.

- در صفحه ۶۹ خط چهارم کلمه «سابق» آمده است که در متن عربی این کلمه وجود ندارد.

- در صفحه ۷۰ خط ششم عبارت «في المياه الاقليمية» به «در محدوده آبهای جمهوری اسلامی در دریای خزر» ترجمه شده است که «در آبهای منطقه ای» معادل بهتری است.

- در صفحه ۷۱ خط ششم عبارت «به گزارش ایرنا» و در صفحه ۷۴ خط ششم عبارت «بررسی طرح کریدور شمال و جنوب» اضافی هستند و باید حذف شوند.

تیتر و متن عربی صفحات ۷۴ و ۷۷ با ترجمه آن در صفحات ۷۵ و ۷۶ همخوانی ندارد و دچار آشتفتگی شده است: «عند اداء اليمين الدستورية خاتمي يجدد العهد مع الشعب، قال

الرئيس خاتمي بعد ادائه اليمين الدستوري: انه ما زال على العهد الذى قطعه للشعب فى اقامته نظام يقوم على سيادة الشعب الدينية وعلى اصلاح شؤون البلاد مؤكداً انه لن يحيد قيد انملة عن النهج الذى اختاره للوصول الى هذه الغاية.انا بوصفى رئيساً للجمهوريه الاسلاميه الايرانيه اقسم بالله العلی القدير وبالقرآن الكريم امام الشعب الايراني ان اتجنب جميع اشكال الاستبداد وان ادعم حرية وكرامة المواطنين والحقوق التي اقرها الدستور للشعب.وإضاف: ولن أتوانى ابداً عن الذود عن حياض الوطن والاستقلال السياسي والاقتصادي والتلفزيوني وسأكون محافظاً على السلطة التي ائتمنتني عليها الشعب في حزب امين وسأكون وفياً ومتفانياً على ان اقدمها من ينتخبه الشعب بعدى. ثم قام الرئيس خاتمي بعد ذلك بتوقع القسم».

مؤلف محترم ترجمه این متن را در صفحات ٧٥ و ٧٦ بدین صورت آورده است: «ادای سوگند رئیس جمهور در مجلس شورای اسلامی، آقای سید محمد خاتمی رئیس جمهور دیروز در مجلس شورای اسلامی برای آغاز دوره دوم ریاست جمهوری سوگند یاد کرد. متن سوگند رئیس جمهور که بر اساس اصل ۱۲۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در حضور رئیس قوه قضائیه، اعضای شورای نگهبان، نمایندگان مجلس شورای اسلامی و دیگر مقامات لشکری و کشوری یاد شده است به این شرح است: بسم الله الرحمن الرحيم، من به عنوان رئیس جمهور در پیشگاه قرآن کریم در برابر ملت ایران به خداوند قادر متعال سوگند یاد می کنم که پاسدار مذهب رسمي و نظام جمهوری اسلامی و قانون اساسی کشور باشم و همه استعداد و صلاحیت خویش را در راه ایفا مسئولیتهايی که بر عهده گرفته ام به کار گیرم و خود را وقف خدمت به مردم و اعتلای کشور، ترویج دین و اخلاق، پشتیبانی از حق و گسترش عدالت سازم و از هرگونه خود کامگی بپرهیزم و از آزادی و حرمت اشخاص و حقوقی که قانون اساسی برای ملت شناخته است، حمایت کنم.

در حراست از مرازها و استقلال سياسي و اقتصادي و فرهنگی کشور از هیچ اقدامی دریغ نورزم و با استعانت از خداوند و پیروی از پیامبر اسلامی و ائمه اطهار علیهم السلام قادر تر را که ملت به عنوان امانی مقدس به من سپرده است همچون امینی پارسا و فدایکار نگاهدار باشم و آن را به منتخب ملت پس از خود بسپارم».

ترجمه آن بعد از ویراستاری و مرتب سازی با توجه به متن موجود به صورت زیر پیشنهاد می شود: خاتمی به هنگام ادای سوگند قانونی، با ملت تجدید بیعت (عهد) نمود. رئیس جمهور خاتمی بعد از ادای سوگند قانونی چنین گفت: من همچنان بر پیمانی که با ملت برای استقرار نظام مردم سalarی دینی بسته ام و بر اصلاح امور کشور مصمم هستم و از راهی که برای رسیدن به این هدف انتخاب کرده ام، گامی عقب نخواهم نشست.

من به عنوان رئیس جمهور اسلامی ایران، در برابر ملت به خداوند قادر متعال و به قرآن کریم سوگند یاد می کنم که از هرگونه خود کامگی بپرهیزم و از آزادی و حرمت اشخاص

و حقوقی که قانون اساسی برای ملت به رسمیت شناخته است، حمایت کنم. ایشان (در ادامه چنین) افروزد: و در حراست از مرزها و استقلال سیاسی و اقتصادی و فرهنگی کشور از هیچ اقدامی دریغ نورزم و قدرتی را که ملت به عنوان امانی مقدس به من سپرده است همچون اینی پارسا و فدکار نگاهدار باشم و آن را به منتخب ملت پس از خود بسپارم. سپس آقای رئیس جمهور خاتمی به امضای سوگند نامه پرداخت.

- عبارت صفحه ۷۷ خط چهارم به فارسی ترجمه نشده است.

- متن عربی صفحه ۷۷ خط پنجم «و قال الرئيس خاتمی ... الى هذه الغاية». در صفحه ۷۴ نیز تکرار شده است.

- متن عربی صفحه ۷۹ خط ۱۴ و دنباله آن در صفحه ۸۰ از «من ناحية أخرى اعتبر رئيس مجمع تشخيص مصلحة النظام اكبر هاشمي رفسنجاني امس الاربعاء الافراج عن الاسرى الايرانيين لدى العراق بأنه شرط لتطبيع العلاقات بين ايران وال العراق. واضاف رفسنجاني لدى استقباله عدداً من الاسرى الاحرار عن خريجي الجامعات الايرانية و ذلك بمناسبة الذكرى السنوية لعودة الاسرى الى الوطن: ان الغموض مازال يكتنف مصرير عدد من المواطنين الايرانيين في السجون العراقية» با ترجمه آن در صفحه ۸۱ همخوانی ندارد. «بخش خبری: آیت الله هاشمي رفسنجاني رئیس مجمع تشخيص مصلحت نظام دیروز در دیدار جمعی از آزادگان فارغ التحصیل دانشگاههای سراسر کشور، آزادی اسیران ایرانی در عراق را شرط عادی شدن مناسبات دو کشور ایران و عراق دانست و گفت: هنوز هم سرنوشت عده ای از هموطنان دربند ایرانی در عراق مبهم مانده است. در این دیدار که در آستانه سالروز ورود آزادگان به میهن انعام شد رئیس مجمع تشخيص مصلحت نظام با اشاره به وجود ۴۰ هزار آزاده در کشور، آزادگان را مظہر گذشت، فدکاری، جهاد و مقاومت دانست و افروز: وجود این قشر در بخش های مختلف جامعه منشاء تغییر و تحولات اجتماعی، فرهنگی و سیاسی مثبت است». ترجمه آن بعد از ویراستاری و مرتب سازی با توجه به متن موجود به صورت زیر پیشنهاد می شود:

از طرف دیگر آیت الله هاشمي رفسنجاني رئیس مجمع تشخيص مصلحت نظام دیروز چهارشنبه آزادی اسیران ایرانی در عراق را شرط عادی سازی روابط میان دو کشور ایران و عراق دانست. در این دیدار که به مناسبت سالگرد بازگشت آزادگان به میهن با تعدادی آزادگان فارغ التحصیل در دانشگاههای ایران صورت گرفت، آیت الله هاشمي رفسنجاني چنین گفت: هنوز هم سرنوشت عده ای از هموطنان دربند ایرانی در عراق مبهم مانده است. - در صفحه ۸۰ کلمه «بین» در خط اول و در صفحه ۸۶ خط سوم کلمات «بخش خبری» و در صفحه ۱۳۲ خط اول کلمه «نسنجدیده» و در صفحه ۲۵۹ کلمات «باغ پرندگان و

دلفینار بوم کیش» و در صفحه ۲۸۲ جمله «اقدام به قطعه کردن آن در تاسیسات متعلق به شرکت دریا صنعت ایران (صدر) در نزدیکی بندر نکا نموده است.» اضافی هستند و باید حذف شوند.

- در صفحه ۸۲ خط دوازدهم «المتحدد باسم الخارجية» در صفحه ۸۳ خط دوازدهم اینگونه معادل سازی شده است: «به گزارش ایرنا، آصفی». «که معنای عبارت "سخنگوی وزارت خارجه" است.» (غفاری، ۱۳۸۸: ۳۴۵)

- پاراگراف چهارم صفحه ۱۰۱ با ترجمه آن در صفحه ۱۰۳ همخوانی ندارد. با حذف عبارت: «با تأکید ... بخش علمی کشور» همخوانی ایجاد خواهد شد.

- با تغییر جای عبارت صفحه ۱۰۳ خط سوم «دیروز (دوشنبه) در دیدار ... دست اندکاران جهاد دانشگاهی» و قرار دادن آن در خط نهم همان صفحه (۱۰۳) بعد از عبارت «حضرت آیت الله خامنه‌ای» همخوانی بیشتری میان ترجمه‌ها صورت خواهد گرفت.

- با جابجایی پاراگراف دوم و سوم با هم‌دیگر در صفحه ۱۰۸ همخوانی میان متن عربی و فارسی ایجاد می‌شود.

- در صفحه ۱۳۵ خط یازدهم «الاعمال الارهابية» به «اقدامات ناجوانمردانه» ترجمه شده که پیشنهاد می‌شود «به "اقدامات تروریستی" ترجمه شود.» (غفاری، ۱۳۸۸: ۵۶)

- در صفحه ۱۴۲ خط پانزدهم با اضافه کردن عبارت «ممکن است» بعد از کلمه «برسد» همخوانی بین متن عربی و فارسی بهتر می‌شود.

- متن صفحه ۱۴۵ خط سوم از «اصدرت رابطة اساتذة الحوزة العلمية في قم المقدسة يوم السبت بياناً نددت من خلاله بالقمع والابادة التي يتعرض لها الشعب العراقي من قبل قوات الاحتلال. وجاء في البيان يمر أكثر من عام على العدوان الذي شنه الاستكبار العالمي بزعامة أمريكا وبريطانيا ضد المسلمين في العراق» با ترجمه آن در صفحه ۱۴۷ همخوانی ندارد. «گروه سیاسی: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با صدور اطلاعیه ای کشتار مردم بی دفاع عراق را محکوم کرد. به گزارش ایسنا، در این اطلاعیه آمده است: کشتار مردم بی دفاع عراق و به خاک و خون کشیده شدن شهروندان مظلوم و مسلمان عراقي و زائرین عتبات مقدس توسط نیروهای اشغالگر خاصه نیروهای آمریکایی و انگلیسی موجب تأثر و تأسف عمیق گردیده است.»

ترجمه آن بعد از ویراستاری و مرتب سازی با توجه به متن موجود چنین است: جامعه مدرسین حوزه علمیه شهر مقدس قم روز شنبه با صدور اطلاعیه ای کشتار و سرکوب مردم عراق را بدست نیروهای اشغالگر محکوم کرد. در این اطلاعیه آمده است: بیش از یکسال از تجاوز استکبار جهانی به رهبری آمریکا و انگلیس علیه مسلمانان عراق می‌گذرد.

- متن صفحه ۱۷۳ با ترجمه آن در صفحه ۱۷۴ همخوانی ندارد، «پاریس/(اف ب) اقدم رئیس بلدیه مدینه زسان بول تروا شاتوس جنوب فرانسا علی منع عرض فلم «سفر الى قندهار» للمخرج الایرانی محسن مخلباف «لاسباب أمنیة». و کان الفلم مبرمجاً فی عرض اول خلال المهرجان السینمائی الذى تشهده المدینة حالیاً وفق ما أكدت مصادر المهرجان.

وکان من المقرر عرض الفلم مساء الاثنين لكن رئیس البلدیة الیمنی کلود جرفو استدعى فريق المهرجان يوم الجمعة الماضی و طلب منه الامتناع عن عرض الفلم لأسباب أمنیة من دون ان يعطی تفاصیل اضافیة. رغم اعتراضه بانه لم یشاهد الفیلم ولا یعرف محتواه».

«گروه رسانه: فیلم سینمایی سفر قندهار ساخته محسن مخلباف به دلایل امنیتی از سوی مسؤولان جشنواره فرانسه پخش نشد. شهردار شهر «سان پول تروا تساو» در جنوب فرانسه نزدیک آفینیون از پخش فیلم سینمایی «سفر قندهار» ساخته کارگردان ایرانی محسن مخلباف جلوگیری به عمل آورد، ولی علت اصلی ممانعت خود را رعایت مسائل امنیتی دانست. بر اساس آخرین اطلاعات به دست آمده پخش این فیلم از سوی مسؤولان دولتی منع نشده و تنها به دستور شخص شهردار از حضور در جشنواره بازمانده است، شهرداری که به گفته خودش نه فیلم را دیده و نه از محتوای آن مطلع است، گفته می شود روز سه شنبه خیل عظیمی از تماشچیان و مشتاقان دیدن فیلم بر اساس برنامه قبلی برای تماشای فیلم صفت کشیده بودند که با آگاهی یافتن از تغییرات تازه در برنامه به نشانه اعتراض به مسؤولان جشنواره «هو» کشیدند».

ترجمه آن بعد از ویراستاری و مرتب سازی با توجه به متن موجود به صورت زیر پیشنهاد می شود:

«پاریس/(اف ب) شهردار شهر «سان پول تروا» که در جنوب فرانسه قرار دارد، نمایش فیلم «سفر به قندهار» کارگردان ایرانی محسن مخلباف را به دلایل امنیتی منوع ساخت. بنابرگزارش منابع خبری این جشنواره، نمایش این فیلم برای دور اول در عصر دوشنبه برنامه ریزی شده بود. اما «کلود جرفو» شهردار راست گرای «سان پول تروا»، روز جمعه تیم جشنواره را به حضور فراخواند و به دلایل امنیتی خواستار منع نمایش این فیلم شد، بدون اینکه توضیحی اضافی در این رابطه ارائه دهد. این در حالی است که به گفته خودش نه فیلم را دیده و نه از محتوای آن مطلع است».

- متن عربی صفحه ۱۸۴ و ۱۸۵ از اول صفحه تا «حركة التنمية» با ترجمه آن در صفحه ۱۸۷ از ابتدای صفحه تا «همه آحاد آن خواهیم بود» همخوانی ندارد و نیاز به ویراستاری دارد.

- متن عربی صفحه ۱۹۲ خط دهم «و ذکر ان احد البنود الاساسية لجدول اعمال المؤتمر المذكور موضوع حوار الحضارات، و الذى جاء بمبادرة و اقتراح من السيد خاتمى معرباً عن

امله فی ان تخطو الدول الاسلامية خطوات مؤثرة فی هذا المجال» با ترجمه آن در صفحه ١٩٤ خط بیستم «و حضور در اینگونه مجامع را یکی از راههای وحدت و یکپارچگی امت اسلامی دانست و بر نقش پارلمانها در این خصوص تأکید کرد.» همخوانی ندارد. ترجمه آن بعد از ویراستاری به این صورت است. و اظهار داشت: موضوع گفتگوی تمدنها که از طرحها و پیشنهادات آقای خاتمی است، یکی از بندهای اساسی دستور کار اجلاس مذکور است. ایشان همچنین ابراز امیدواری کردند که دولتهای اسلامی گامهای مهمی را در این زمینه بردارند.

- ترجمه صفحات ٢٠٤ ٢٤٣، ٢٢٥، ٢٢١ و ٢٩٥ نیاز به ویراستاری دارد.
- ترجمه صفحه ٢٢٩ از ابتدای صفحه تا «اجرا می شود» نیاز به ویراستاری دارد.
- ترجمه صفحه ٢٣٦ از «رئیس شورای تأمین ...تا ارائه کرده است.» تا حدودی نیاز به ویراستاری دارد.
- پاراگراف دوم صفحه ٢٦٣ باید در آخر همین صفحه قرار داده شود، تا با متن عربی همخوانی داشته باشد.
- عبارت «وبناه متنزهات وحدائق مختلفه، وتقديم خدمات ترفيهية متنوعة» در صفحه ٢٦١ با ترجمه فارسي آن «باغ پروانه، باغ اركيد و جشنهاي مفرح» در صفحه ٢٦٣ همخوانی ندارد.
- در صفحه ٢٩٦ خط پنجم عبارت «و تابع قائلاً: مع استمرار الوبيرة الحالية لاستيراد الفولاذ نتكهن بان تبلغ الكميات المستوردة حوالي ٦ ملايين طن و ان كانت خبرتنا تشير الى ان ذروة عملية الاستيراد تتم في الثلث الاول من كل عام.» را مؤلف محترم در صفحه ٢٩٧ بدینگونه ترجمه کرده است: «وى پيش بینی کرد تا پایان سال جاری این رقم به ٦ ميليون تن خواهد رسید». به نظر اینجانب در درس متون مطبوعاتی بخاطر اینکه دانشجو خودش هم توافقی ترجمه روزنامه ها و مجلات را پیدا کند صرف ترجمه آزاد یک متن، کمکی به آموزش او نمی کند. در ضمن ما در اینجا به دنبال خبر رسانی سیاسی یا اقتصادی نیستیم بنابراین ترجمه متن بالا اینگونه پیشنهاد می شود: ایشان چنین ادامه داد و گفت: با ادامه روند کنونی واردات فولاد، پیش بینی می کنیم که این رقم به ٦ ميليون تن برسد، گرچه که تجربه ما دال بر این است که اوج روند واردات در چهار ماهه نخست هر سال می باشد.
- متن عربی صفحه ٣٠١ «ان الارياح التي تمنحها المصارف هي شكل من أشكال الriba اعتبر الشیخ احمد جنتی، الriba بأنه خطير يهدد اقتصاد البلاد. وأشار في الخطبة الأولى لصلاة الجمعة بطهران امس الى مسألة الriba وقال، باعتقاد البعض ان الارياح التي تمنحها المصارف لاصحاب الودائع هي شكل من اشكال الriba ولكن بخطاء شرعي. وأضاف: انه حتى لو لم تكن هذه الارياح ربا فإنها تترك نتائج سلبية كبيرة على اقتصاد البلاد. وقال امين مجلس صيانة

الدستور، ان مثل هذه الارياح تؤثر سلبيا على الاستثمارات والانتاج ومن ثم على اقتصاد البلاد. و أكد خطيب صلاة الجمعة في طهران ضرورة ان تولي الحكومة والسلطة القضائية الدقة والاهتمام اللازمين من اجل توجيه الرساميل نحو الانشطة الاتاجية. وفي الخطبة الثانية لصلاة الجمعة أشار الشيخ جنتي الى شهر رمضان المبارك وضرورة التزام التقوى والعمل الصالح والابتعاد عن الذنوب. وانتقد جنتي برامج وزارة التربية والتعليم والجامعات خلال شهر رمضان. واضاف ان وزارة التربية والتعليم والجامعات لم تغير من اوقات الحصص الدراسية خلال شهر رمضان المبارك وهو يرهق الطلاب». با ترجمه آن در صفحه ۳۰۲ خيلي همخوانی ندارد و نیاز به مرتب سازی و ویراستاری دارد. «گروه سیاسی - آیت الله احمد جنتی، امام جمعه وقت تهران در خطبه های نماز نخستین جمعه ماه رمضان به انتقاد از وضعیت پرداخت سود بانکها پرداخت.

به گزارش ایننا، وی ربا و ربا خواری را تهدیدی برای اقتصاد کشور دانست. امام جمعه وقت تهران، با بررسی مسأله ربا در کشور گفت: «به اعتقاد برخی افراد، پرداخت سود سپرده گذاری از سوی بانکها نوعی ربا با کلاه شرعی محسوب می شود». وی بیان داشت: اگر هم سودهای کلان و بدون دردرس بانکها به سپرده گذاران ربا نباشد، ولی تأثیرات مخربی بر اقتصاد جامعه خواهد داشت. آیت الله «احمد جنتی» دبیر شورای نگهبان همچنین در خطبه دوم نماز جمعه از برنامه های وزرات آموزش و پرورش و دانشگاهها در ماه مبارک رمضان انتقاد کرد. امام جمعه وقت تهران گفت: وزرات آموزش و پرورش و دانشگاهها تفاوتی بین ماه مبارک رمضان و دیگر ماه ها قائل نیستند».

ترجمه آن بعد از ویراستاری با استفاده از متن موجود چنین است: سودهای بانکی نوعی ربا است. آیت الله احمد جنتی، ربا را تهدیدی برای اقتصاد کشور دانست. ایشان دیروز در خطبه اول نماز جمعه تهران به مسأله ربا اشاره کرده، و گفت: به اعتقاد برخی افراد، پرداخت سود سپرده گذاری از سوی بانکها نوعی ربا با کلاه شرعی محسوب می شود. وی بیان داشت: اگر هم سودهای بانکی، ربا نباشد باز هم تأثیرات منفی زیادی بر اقتصاد کشور خواهد گذاشت.

دبیر شورای نگهبان چنین افzود: اینگونه سودها، اثرات منفی بر سرمایه گذاری، تولید و در نتیجه بر اقتصاد کشور خواهد داشت. خطيب نماز جمعه تهران بر ضرورت اهتمام دولت و قوه قضائيه برای سوق دادن سرمایه گذاريها به سمت فعاليهات توليدی تأكيد نمودند. آیت الله احمد جنتی در خطبه دوم نماز جمعه با اشاره به ماه مبارک رمضان بر ضرورت پایبندی به تقوی و انجام عمل صالح و دوری از گناهان تأكيد نمودند. ایشان از برنامه های آموزش و پرورش و دانشگاهها در طول ماه رمضان انتقاد کردند. وی افzود: وزارت آموزش و

پرورش و دانشگاهها، تغییری در برنامه کلاس‌های خود در طول ماه مبارک رمضان نداده اند و این امر موجب خستگی دانشجویان است.

- متن صفحه ۳۰۳ با ترجمه آن در صفحه ۳۰۴ خیلی همخوانی ندارد و نیاز به ویراستاری دارد.

«استثمارات ایرانیة و أجنبية في أذربيجان. باكو /ارنا: وصل وفد اقتصادي يتألف من ٥٧ شخصا من محافظة آذربیجان الغربية أمس الاول الخميس الى مدينة باكو عاصمة جمهورية آذربیجان للتعرف على اراضیات التعاون الاقتصادي و التمويل المشترك.و اكد ناصر زرکر الذى كان يتحدث لمراسل ارنا امس الاول الخميس انه وفقا للاتفاقیات المبرمة بين الشركات الایرانیة والالمانية والفرنسیة فإنه سیتم توظیف استثمار بمبلغ ١٠٠ مليون دولار فی هذه المحافظة. كما اشار الى مساهمة ثلاثة شركات من ایران و بريطانيا و كندا في مجال الزراعة و الصناعة بمدينة ماکو من خلال تخصیص اراضی تبلغ مساحتها ١٠٠٠ هكتار و ذلك من اجل انشاء تسع وحدات صناعية.على صعيد اخر تم دراسة سبل تمہید اراضیات استثمارات شركة «ایران اشتريک» (شركة ایرانیة - المانیة) في مجال النسیج خلال اللقاء الذي جرى امس الاول الخميس بين اعضاء هذه الشركة و محافظ اذربیجان الغربية».

«سرمایه گذاری چهار شرکت ایرانی - خارجی در بخش صنعت آذربایجان غربی. خبرگزاری جمهوری اسلامی: رییس سازمان صنایع و معادن آذربایجان غربی گفت: زمینه های سرمایه گذاری چهار شرکت مشترک ایرانی و خارجی طی سال جاری در بخش صنعت استان فراهم شده است. مهندس ناصر زرگر افزود: بر اساس توافق های انجام شده یک شرکت مشترک ایرانی، آلمانی و فرانسوی بر روی صنایع ساختمانی در این استان یکصد میلیون دلار سرمایه گذاری می کند. وی اضافه کرد: با تأمین زمین به وسعت یکصد هکتار در ارومیه، مقدمات انتقال ماشین آلات برای ایجاد این صنعت فراهم شده است. وی گفت: همچنین سرمایه گذاری یک شرکت مشترک ایرانی، انگلیسی و کانادایی در مجتمع کشت و صنعت ماکو امسال عملی شده است. زرگر افزود: با نهایی شدن این سرمایه گذاری یکهزار هکتار زمین جهت ایجاد ٩ واحد صنعتی به این شرکت واگذار شده است».

ترجمه پیشنهادی آن چنین است: سرمایه گذاریهای ایرانی و خارجی در آذربایجان.

باکو، خبرگزاری جمهوری اسلامی: برای بررسی زمینه های همکاری اقتصادی و سرمایه گذاری های مشترک، یک هیأت اقتصادی متشکل از ٥٧ نفر از استان آذربایجان غربی پریروز پنج شنبه وارد شهر باکو پایتخت جمهوری آذربایجان شد. ناصر زرگر پریروز پنج شنبه در گفتگو با خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی تأکید کرد که بر اساس توافقهای انجام شده میان شرکت های ایرانی، آلمانی و فرانسوی، مبلغ ١٠٠ میلیون دلار در این استان سرمایه گذاری می شود. وی همچنین افозд: سه شرکت ایرانی، انگلیسی و کانادایی

در زمینه کشت و صنعت در شهرستان ماکو با هم همکاری می‌کنند و زمینی به مساحت یکهزار هکتار برای ایجاد ۹ واحد صنعتی به آنها واگذار می‌شود. از طرف دیگر، در طی دیداری که پریروز پنج شنبه میان اعضای شرکت ایران اشتريک و استاندار آذربایجان غربی صورت گرفت، راههای سرمایه گذاری این شرکت ایرانی آلمانی در بخش صنعت نساجی مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

«امس» به معنای «دیروز» و «امس الاول» به معنای «پریروز» است. که معمولاً در متنهای کتاب به ترجمه درست این کلمات توجهی نشده است. به عنوان مثال در صفحه ۳۰۰ و یا اصلاً ترجمه نشده است، مثلاً صفحه ۳۰۳.

مؤلف محترم به ترجمه درست روزهای هفته، دقت ننموده است. مثلاً: «امس الاربعاء» در صفحه ۱۹۶ و ۱۹۸ و در صفحه ۳۹ و ۴۱ و صفحه ۴۸ و ۵۰ و ۵۶ و صفحه ۷۹ خط آخر و صفحه ۸۱ و ۸۲ و ۸۳.

- در صفحه ۲۰ «امس الاربعاء» را به «روز چهارشنبه» ترجمه شده است که معنای «امس» بدیهی است.

- عبارت صفحه ۴۴ «یوم الاربعاء» به دیروز ترجمه شده است که معنای آن بدیهی است.

- در صفحه ۹۲ خط سوم کلمه «امس» در صفحه ۹۴ به «روز چهارشنبه» ترجمه شده است.

- در صفحه ۳۹ «الحرب المفروضة» به «جنگ» ترجمه شده، صحیح آن «جنگ تحمیلی» است.

- در صفحه ۴۳ خط چهارم در متن فارسی کلمه «جنگ نرم» آمده است که در متن عربی آن چنین چیزی وجود ندارد.

برخی از جملات و عبارتهاي عربی ترجمه نشده است. به عنوان مثال: صفحه ۷۷ خط چهارم: «ثم قام الرئيس ... بتوقيع القسم» و صفحه ۷۹ از «حياة رئيس مجلس الشورى ... في الاسر» و صفحه ۹۰ خط دوازدهم عبارت «البالغ ... عاماً» و «يوم الجمعة الماضي» و صفحه ۱۱۱ خط پنجم: «اشار (آصفي) الى ... البتاغون» و صفحه ۱۴۳ خط سوم تا پایان پاراگراف: «و اشار هاشمي ... تكون مرآة للآخرين» و صفحه ۱۷۸ پاراگراف آخر: «أضاف: ان مهام الشرطة تمثل في مطاردة المجرمين». «معنای کلمه "مطاردة تعقیب جنایتکاران"». (طبیبیان، ۱۳۷۸: ۲۶۳)

و عنوان صفحه ۱۸۹: «قائد الثورة ... المعاقين» و صفحه ۱۹۶ خط نهم: «اللبت فى هذا الخلاف» و خط یازدهم: «و الذى راح ضحيتها ... قبل ثلاثة اعوام» و صفحه ۲۲۴ خط چهارم: «وحول البت النهائى فى ملف الطلبة المعتقلين». «معنای عبارت "البت النهائى" يعني تصمیم گیری نهایی». (میرزاچی، ۱۳۷۹: ۱۳۴)

و همچنین صفحات ۲۲۸ خط ششم: «الذى كان يتحدث ... للمجلس امس» و ۲۳۴ خط پنجم: «محافظ كرمانشاه في حديثه مع مراسل ارنا» و ۲۴۵ پاراگراف آخر: «واكد صفوی ... امر مشروع» و ۲۸۱ خط آخر: «وحسب ميد ... مليون دولار» و ۳۱۵ عبارت «رغم اصابته في المرحلة السابقة» و ۳۱۷ عبارت «امام ۳۰ الف متفرج» ترجمه نشده است.

جملات و عبارات زیادی در قسمت ترجمه فارسی وجود دارد که اصلاً چنین مطلبی در متن عربی نیست، از آن جمله: صفحات ۵۷ خط دوازدهم تا آخر پاراگراف: «سازش با اسرائیل ... مبارزه دانست» و ۵۹ خط یازدهم تا آخر پاراگراف: «خدمات ایدآور شد ... به رایزنی می پردازند» و ۶۹ خط ششم و ۷۳ خط هشتم: «به گزارش ایرنا ... جمهوری» و ۸۶ خط سوم «بخش خبری» و ۸۶ خط هشتم: «به گزارش اداره ... امور خارجه» و ۱۲۲ هر دو پاراگراف: «حضرت آیت الله خامنه ای با اشاره ... قرار می گیرد؟» و ۱۲۵ پاراگراف اول و دوم: «ایشان زیاده طلبی ... خواهد شد» و ۱۲۶ پاراگراف دوم: «رهبر معظم انقلاب ... محکوم کرد» و ۱۶۵ پاراگراف آخر: «عضو هیات منتخب ... خوب بوده است» و ۱۷۴ خط نهم تا آخر پاراگراف: «گفته می شود... «هو» کشیدند».

و نیز صفحات ۱۸۳ خط پنجم: «در جامعه ای که ... وجود خواهد داشت» و ۱۸۸ خط سیزدهم تا آخر پاراگراف: «گفت ... جامعه داشته است» و ۱۹۴ خط ششم: «به گزارش ایرنا ... مجلس». و ۲۱۰ خط شانزدهم: «این که یک سلیقه ... نه مطلوب» و خط بیستم: «سپس اظهار ... کشور شود» و ۲۱۳ خط نهم: «بنده آن را پس گرفتم» و ۲۱۵ خط پنجم: «به گزارش ایرنا» و خط هشتم: «رئیس جمهوری ... ضروری است» و ۲۲۱ خط سوم: «به گزارش خبرگزاری ... شارون» و ۲۲۳ خط ششم: «به گزارش ... حجت الاسلام» و ۲۲۵ خط سوم: «وی گفت ... ملاقات کرده ایم» و ۲۲۷ خط پنجم: «به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی» و ۲۴۴ خط هفتم: «لازمه مجاهدت و ... بر شمردن» و ۲۵۰ خط سوم: «به گزارش ... امور خارجه». و ۲۶۳ خط دوازدهم: «وقتی کارکنان ... کشور شده است» و ۲۶۸ خط شانزدهم: «ما مصمم هستیم ... باشیم» و ۲۸۲ پاراگراف آخر: «شرکت صدرا ۹۵ درصد ... سرمایه آن را به عهده دارد» و ۳۰ خط سوم: «به گزارش روابط عمومی وزارت جهاد کشاورزی مهندس» و ۳۰۸ خط پنجم: «به گزارش ... کالاهای حیاتی» و خط یازدهم: «بر اساس این گزارش» و خط چهاردهم: «در ادامه این گزارش آمده است».

مرسوم و معمول کتاب این است که اول متن عربی می آید و بعد ترجمه فارسی آن، اما در برخی صفحات این ترتیب بهم خورده است، اول ترجمه فارسی یک متن آمده است و بعد متن عربی آن، که این باعث سردرگمی دانشجو در تطبیق متنها با یکدیگر خواهد شد. به عنوان نمونه، در صفحه ۵۱ خط پنجم جمله «تاریخ هیچگاه ... در هراس است.» اول

- ترجمه فارسی آمده است، متن عربی آن در ابتدای صفحه ۵۲ قرار گرفته است «وانالتاریخ لن ینسی ... فلسطین».
- در صفحه ۷۵ پاراگراف آخر «در حراست از مرزاها ...» اول متن فارسی آمده است. متن عربی آن در ابتدای صفحه ۷۷ در پاراگراف اول قرار گرفته است.
- در صفحه ۱۱۷ پاراگراف آخر «توصیه می کنم ...» اول متن فارسی آمده است. متن عربی آن در صفحه ۱۱۸ پاراگراف آخر قرار گرفته است «فی ختام الرسالۃ ... و تستمدوا العون منه».
- در صفحه ۱۴۲ خط چهاردهم «هاشمی رفسنجانی .... در منطقه شود» اول متن فارسی آمده است. متن عربی آن در ابتدای صفحه ۱۴۳ «واحتمل هاشمی ... مغامرة جدیدة» قرار گرفته است.
- متن فارسی در صفحه ۲۵۹ خط ۲۴ و ابتدای صفحه ۲۶۰ «مهندس ثابت ... سر بلند باشیم» قرار گرفته است، متن عربی در پاراگراف اول صفحه ۲۶۱ قرار داده شده است.
- در وسط صفحه ۴۵ در درون متن عربی، لغاتی را به فارسی توضیح داده که با نظم کتاب جور در نمی آید و مرسوم کار ایشان چنین نبوده است. بنابراین خط چهارم صفحه ۴۵ از «انیطت باللجنة تا مورد ۵ برخورد با» باید حذف شود. کلمه «آلیات: مکانیزمها» در همین صفحه (۴۵) باید به پاورقی در همین صفحه منتقل شود.
- تطبیق متن عربی با متن فارسی در برخی صفحات به خاطر دور بودن از همدیگر خسته کننده است به عنوان مثال: متن عربی در صفحه ۵۳ پاراگراف آخر قرار گرفته است از «واشار الى الدعم... لتهذید جدی» ترجمه آن در ابتدای صفحه ۵۷ «معاون رئيس جمهوری سوریه ... با تهدید جدی مواجه ساخته است». قرار دارد.
- متن عربی در ابتدای صفحه ۵۵ پاراگراف اول و دوم «ومن جانبه أبدى الشیخ ... حیال القضية الفلسطينية» قرار گرفته است و ترجمه آن در صفحه ۵۷ قرار دارد.
- متن عربی در صفحه ۵۵ پاراگراف سوم «وفی رده علی الدعوة الرسمية ... هذه الزيارة فی فرصة مناسبة». قرار گرفته است. ترجمه فارسی آن در صفحه ۵۹ در پاراگراف اول «رئيس مجمع تشخيص ... در فرصتی مناسب انجام پذیرد.» قرار گرفته است.
- متن عربی صفحه ۱۹۲ قرار گرفته است. ترجمه آن در صفحه ۱۹۴ قرار دارد. - متن عربی در صفحه ۲۰۷ قرار دارد. متن ترجمه در صفحه ۲۱۰ قرار گرفته است. - صفحه ۷۹ کلاً دچار مشکل شده است. تیتر صفحه ۷۹ به همراه دو خط آخر همین صفحه باید به ابتدای صفحه ۸۰ منتقل شود.
- متن عربی در صفحه ۱۱۹ پاراگراف آخر و ابتدای صفحه ۱۲۰ از «واشار قائد الثورة الاسلامية ... ضربات الحرب القاسية؟» ترجمه این پاراگراف در وسط صفحه ۱۲۵ «رہبر

معظم انقلاب با اشاره .... ضربات سخت جنگ قرار گیرند؟» قرار گرفته است. که انصافاً پیدا کردن ترجمه فارسی این عبارت سخت است.

- متن عربی در صفحه ۱۲۳ پاراگراف اول و دوم «واکد سماحته بان الكثیر من الادلة ... لم تثبت ادانته بعد؟» است ترجمه فارسی آن در پاراگراف چهارم صفحه ۱۲۵ و در ابتدای صفحه ۱۲۶ «ایشان با تأکید بر اینکه بسیاری ... به تمام مسلمانان تعییم داد؟» قرار گرفته است.

- متن عربی در صفحه ۱۲۳ پاراگراف سوم «واوضح سماحته قائلاً: .... من الاسلام دوماً» قرار گرفته، ترجمه آن در انتهای صفحه ۱۲۶ «ایشان تصریح کردند به اعتقاد ما... از اسلام ضربه خورده اند.» قرار دارد.

- متن عربی در صفحه ۱۲۳ پاراگراف چهارم «واعتبر آیة الله ... تجتذب القلوب نحوها.» ترجمه آن در ابتدای صفحه ۱۲۸ «حضرت آیت الله ... دلها را جذب خواهد کرد.» قرار گرفته است.

- متن عربی در صفحه ۱۳۸ پاراگراف آخر «اکد رفسنجانی ... ایران و الكويت» قرار دارد ترجمه آن در ابتدای صفحه ۱۴۲ «وی افزود مشوق هر دو ... آمریکاییها بودند.» قرار گرفته است.

- متن عربی در صفحه ۱۳۷ در خط آخر و در ابتدای صفحه ۱۳۸ «واشار الى العرب التي فرضها ... و هو الامر الذى كلفه غالياً» قرار دارد. ترجمه فارسی آن در صفحه ۱۴۰ «وی با اشاره به تحمیل جنگ به کشور... بسیار گران تمام شد.» قرار گرفته است.

- متن عربی در صفحه ۱۴۵ و ۱۴۶ «واشار البيان الى ان رابطة ... دون اي قيد او شرط.» قرار گرفته است و ترجمه فارسی در ابتدای صفحه ۱۴۸ پاراگراف اول «در این اطلاعیه جامعه مدرسین ... از عراق شده است.»

اشتباهات تایپی نیز کم و بیش در اثر به چشم می خورد که فقط به دو مورد از آنها اشاره می شود، در صفحه ۱۲۱ سطر اول، کلمه «حوادث» غلط است؛ صحیح آن «حوادث» است. صفحه ۱۶۴ سطر ششم، کلمه «اووضع» غلط است؛ صحیح آن «اووضح» است.

کتاب پر از اصطلاحات تخصصی است که بصورت روان و رسا معادل یابی شده اند. در معادل یابی برخی از اصطلاحات موارد زیر پیشنهاد می شود: در صفحه ۱۱۱ کلمه «تخرصات» به «سخنان» ترجمه شده است که معادل بهتر آن «سخنان دروغ، یاوه گوئیها» می باشد.

- در صفحه ۲۱۱ «استقطاب الاستثمارات» به جلب امکانات و سرمایه ها ترجمه شده که «جذب سرمایه ها» شاید تعبیر بهتری باشد.

- در صفحه ۲۵۷ خط دوم بجای کلمه «روابط» بهتر بود که از تعبیر «علاقات» استفاده می شد. در صفحه ۲۹۹ اصطلاح «المقايضة» به «بای بک» ترجمه شده است که «تعبیر "پایاپای، تهااتر" مرسوم تر است». (قیم، ۱۳۸۵: ۱۰۲۹)

- یکی از نقاوص موجود در کتاب این است که هیچگونه تمرینی در آن یافت نمی شود بی تردید وجود تمرینات مختلف ذهن دانشجو را فعال می سازد و به یادگیری هرچه بیشتر دانشجو کمک می کند. همچنین با وجود تمرینات، دانشجو مشارکت بیشتری در کلاس جهت بررسی آراء و افکار و روشهای فنون ترجمه خواهد داشت. و موضع گیری مثبتی نسبت به درس اتخاذ خواهد کرد.

- در قسمت فهرست مراجع لازم است که نویسنده محترم، منابع را بر اساس فامیل مؤلف و بعد اسم کوچک ذکر کند و آنها را طبق ترتیب الفبایی منظم و مرتب سازد.

۵. نتیجه‌گیری

این کتاب کلاً دارای ۳۲۶ صفحه می باشد که برای یک درس دو واحدی حجمی و گسترده می باشد. پیشنهاد می شود بخشی از متن اصلی کتاب به عنوان تمرین در نظر گرفته شود. پیشنهاد می شود برخی از کلمات و اصطلاحات عربی که خواندن آنها مشکل است، حرگت گذاری شود.

تطبیق و مقایسه برخی متنها با همدیگر به خاطر دور بودن از همدیگر خسته کننده و ملال انگیز است بهتر است صفحات طوری منظم شود که در سمت راست، متن عربی قرار داده شود و در سمت چپ ترجمه فارسی متن مذکور قرار گیرد و یا یک پاراگراف متن عربی بیاورد و بعد ترجمه فارسی آن را و به همین ترتیب تا پایان کتاب. این کار باعث مقایسه و یادگیری بهتر دانشجو خواهد شد. خود مؤلف محترم نیز به تطبیق متنها خواهد پرداخت و آنها را بهتر ویراستاری خواهد کرد.

پیشنهاد می شود برخی از اسامی که به صورت مکرر بکار رفته اند، حذف شوند. حذف اسامی - تا آنجا که ممکن است - و تنها اکتفا به سمت های اجرایی آنها (رئیس جمهور گفت، رئیس مجلس تصريح کرد و ...) باعث زدودن کهنه‌گی از اخبار کتاب و کاهش برخی حساسیتها خواهد شد.

- کتاب تقسیم بنده مخصوصی ندارد بهتر بود مؤلف محترم آن را به بخش‌های مختلف سیاسی، علمی، فرهنگی، ورزشی، پژوهشی، اقتصادی و نظامی تقسیم می نمود. و برای هر بخشی تمرینات مناسب با آن بخش در نظر گرفته شود. با توجه به اینکه ضعفهای زیادی در عدم انطباق ترجمه های فارسی با متون عربی به چشم می خورد که به نمونه هایی اندکی از آنها اشاره شد، کتاب به ویرایش کلی نیاز دارد.

منابع

آذرنوش، آذرناش، (۱۳۷۹)، فرهنگ معاصر عربی - فارسی، چاپ اول، تهران: نشرنی.
انتشارات چاپار.

اطوان الیاس، الیاس، (۱۳۷۷)، القاموس العصری، طباطبایی، مصطفی، چاپ دهم، تهران: کتابفروشی اسلامیه.
انیس، ابراهیم و دیگران، (۱۳۷۲)، المعجم الوسيط، چاپ چهارم، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
جر، خلیل، (۱۳۷۳)، المعجم العربي الحديث(لاروس)، حمید طبیبیان، جلد اول، چاپ پنجم، تهران: چاپخانه
سپهر.

جر، خلیل، (۱۳۷۳)، المعجم العربي الحديث(لاروس)، حمید طبیبیان، جلد دوم، چاپ پنجم، تهران: چاپخانه
سپهر.

شمس آبادی، حسین، (۱۳۸۱)، الترجمة بين النظريه و التطبيق من العربية الى الفارسیه، چاپ اول، تهران :
طبیبیان، حمید، (۱۳۷۸)، فرهنگ فرزان فارسی - عربی، چاپ اول، تهران: نشر و پژوهش فرزان روز.
طهماسبی، عدنان، دراسة منهجية في ترجمة الصحف والمجلات، چاپ اول، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی،

۱۳۸۷

عزیزی پور، محمدرضا، (۱۳۹۳)، المصطلحات المتدواله في الصحافه العربيه، چاپ نهم، تهران: سمت.
غفرانی، محمد و آیت الله زاده شیرازی، مرتضی، (۱۳۸۱)، فرهنگ اصطلاحات روز، چاپ چهاردهم، تهران:
امیر کبیر.

غفرانی، محمد، (۱۳۸۸)، قاموس عصری في المصطلحات الحديثه، چاپ اول، تهران: امیر کبیر.
قیمی، عبدالنبی، (۱۳۸۵)، فرهنگ معاصر عربی فارسی، چاپ پنجم، تهران: فرهنگ معاصر.
میرزاوی، نجفعلی، (۱۳۷۹)، فرهنگ اصطلاحات معاصر، چاپ اول، قم: دارالتنقیل.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی